

- Ветеринария сегодня. – 2024. – Т. 13, № 3. – С. 261-268. – DOI 10.29326/2304-196X-2024-13-3-261-268.
5. Норкин, А. Г. Клинико-экспериментальные исследования по применению раствора нано-серебра с натрием хлорида и трипсином при катаральном мастите у коров: специальность 06.02.06 «Ветеринарное акушерство и биотехника репродукции животных»: диссертация на соискание ученой степени кандидата ветеринарных наук / А. Г. Норкин, 2022. – 166 с.
 6. Руководство по экспериментальному (доклиническому) изучению новых фармакологических веществ. – Издание 2-е, переработанное и дополненное. – Москва: Издательство «Медицина», 2005. – 832 с.
 7. Abebe R, Hatiya H, Abera M, Megersa B, Asmare K. Bovine mastitis: prevalence, risk factors and isolation of *Staphylococcus aureus* in dairy herds at Hawassa milk shed, South Ethiopia. BMC Vet Res. 2016;12:270.
 8. Abrahmsén M, Persson Y, Kanyima BM, Båge R. Prevalence of subclinical mastitis in dairy farms in urban and periurban areas of Kampala, Uganda. Trop Anim Health Prod. 2014;46(1):99-105.

УДК 619 : 615.272 : 636.4

ДЫНАМІКА ПАКАЗЧЫКАЎ АСТАТКАВАГА АЗОТУ Ў СЫВАРАТЦЫ КРЫВІ ПРАВЯРАЕМЫХ СВІНАМАТАК ПРЫ ПРАФІЛАКТЫЦЫ ТАКСІЧНАГА ГЕПАТОЗУ

Пятроўскі С. У.

УА «Віцебская дзяржаўная акадэмія ветэрынарнай медыцыны»
г. Віцебск, Рэспубліка Беларусь

Свінагадоўля – галіна жывёлагадоўлі, якая дастаткова дынамічна развіваецца. Гэтаму шмат у чым спрыяў перавод амаль усяго пагалоўя свіней ва ўмовы свінакомплексаў, што дазволіла стандартызаваць кармленне, утрыманне, селекцыю і г. д. У той жа час парушэнні дадзеных стандартаў могуць стаць прычынай узнікнення цэлага шэрагу незараразных хвароб. Сярод гэтых хвароб вылучаюцца паталогіі з боку печані (гепатапаты), пераважна з дыстрафічнымі змяненнямі ў парэнхіме печані (гепатозы, гепатадыстрафіі) [1, 2]. Узнікненне гепатапатый у свінаматац – адна з важкіх прычын пагаршэння іх гаспадарчых паказчыкаў [3]. У гэтай сувязі прафілактыка гепатапатый робіцца адной з прыярытэтных задач ветэрынарнай службы на свінагадоўчых комплексах.

Кантроль прафілактычнай эфектыўнасці мерапрыемстваў адначасова з ацэнкай клінічнага стану свінаматац павінен будавацца на вызначэнні біяхімічных паказчыкаў сывараткі крываі. Гэта дазволіць на падставе атрыманых вынікаў рабіць высновы аб нармалізацыі функцыянальнага стану ўнутраных органаў жывёл.

У гэтай сувязі мэтай навуковай працы стала вызначэнне ў сываратцы крываі ўзроўню шэрагу паказчыкаў астаткавага азоту падчас правядзення фармакапрафілактычных мерапрыемстваў у правярамых свінаматац.

Ва ўмовах свінагадоўчага комплексу былі сфарміраваныя тры группы паросных правярамых свінаматак (кантрольная, базавая і доследная). Умовы ўтрымання і кармлення жывёл былі адноўкаўымі, а схемы ветэрынарных мерапрыемстваў адразніваліся тым, што жывёлы базавай групы атрымлівалі ін'екцыі прэпаратаў “Алігавіт” і “КМП-М”, а доследной дадаткова для ін'екцый – прэпарат “Карнівет” (унутр.). Ветэрынарны прэпарат “Карнівет”, вырабляемы ТАА “Рубікон”, утрымлівае ў сваім складзе карніцін і магнія сульфат. Дозы, курс і спосабы ўвядзення цалкам адпавядалі інструкцыям па выкарыстанню названых лекавых сродкаў.

На пачатку доследаў і пасля іх заканчэння ў свінаматак усіх трох груп былі атрыманы ўзоры крыва, у сываратцы якой вызначалі ўтрыманне мачавіны (урыязны метад), крэатыніну (рэакцыя з пікратам натрыю) і аміяку (рэакцыя з α-кетаглутаратам і ўтварэннем L-глутамату). Атрыманыя вынікі былі апрацаўваны статыстычна з выкарыстаннем пакетаў праграм MS Excel і STATISTICA.

Розніца ва ўтрыманні мачавіны, крэатыніну, аміяку у сываратцы крыва свінаматак розных груп на пачатку доследаў не мела статыстычнай значнасці. Пасля заканчэння выкарыстання прэпаратаў такая розніца з'явілася. Так, канцэнтрацыя мачавіны ў сываратцы крыва свінаматак базавай і доследной груп перавысіла паказчык контрольнай на 21,6 % ($P > 0,05$) і 67,0 % ($P < 0,01$) адпаведна.

Узровень крэатыніну ў сываратцы крыва свінаматак контрольнай групы перавысіў паказчык базавай групы на 18,3 % ($P > 0,05$) і паказчык доследной групы на 43,7 % ($P < 0,01$). Дадзеная тэндэнцыя была вызначана і ва ўтрыманні ў крыва свінаматак аміяку: у параўнанні з паказчыкамі контрольнай групы: змяншэнне ў базавай групе на 25 % ($P > 0,05$), а ў доследной – на 68,4 % ($P < 0,01$).

Атрыманыя дадзеныя паказваюць, што выкарыстаны прэпарат “Карнівет” дазволіў прадухліць развіццё ў печані дыстрафічных зменаў, вядучых да зніжэння яе сінтэтычнай функцыі. Захаванне высокага ўзроўню мачавіны на фоне памяншэння канцэнтрацыі аміяку сведчаць пра захаване на высокім узроўні механізмаў абясшкоджвання апошняга за кошт сінтэзу мачавіны. У той жа час узрастанне канцэнтрацыі крэатыніну сведчыць пра ніzkі ўзровень функцыяновання нырак у свінаматак контрольнай і, у некаторай ступені, у свінаматак базавай групы (у параўнанні з доследной).

Праведзеныя доследы дазволілі вызначыць прафілактычны эффект, які аказвае схема комплекснай прафілактыкі гепатозу з выкарыстаннем карнівіту. Пра гэта сведчыць нармалізацыя канцэнтрацыі паказчыкаў астаткавага азоту ў сываратцы крыва свінаматак доследной групы.

ЛІТАРАТУРА

1. Пятроўскі, С. У. Гепатапатыі свінамата: макра- і мікраскапічныя змяненні ў печані і некаторыя паказчыкі прадукцыйнасці / С. У. Пятроўскі, А. І Бальшакова, А. І Жукаў // Ученые записки учреждения образования «Витебская ордена "Знак Почета" государственная академия ветеринарной медицины». – 2023. – Т. 59, вып. 4. – С. 35-42.
2. Лемеш, В. М. Морфологическое проявление патологий печени у свиней / В. М. Лемеш, Т. В. Бондарь, П. И. Пахомов // Ученые записки учреждения образования «Витебская ордена "Знак Почета" государственная академия ветеринарной медицины»: научно-практический журнал. – Витебск, 2009 – Т. 45, вып. 1, ч. 1 – С. 31-33.
3. Курдеко, А. П. Состоине приплода, рост и развитие поросят при гепатопатиях свиноматок / А. П. Курдеко, Н. К. Хлебус, Е. И. Больщакова // Изв. Самар. гос. с.-х. акад. – 2022. – № 2. – С. 54-60.

УДК 619:616-084:636.2-057

ОБЩИЕ ПРИНЦИПЫ ПРОФИЛАКТИКИ РАЗВИТИЯ ГИПОТРОФИИ У ТЕЛЯТ

Саврасов Д. А

ФГБОУ ВО «Воронежский государственный аграрный университет имени императора Петра I»

г. Воронеж, Российская Федерация

Конкурентоспособность скотоводства закладывается в период получения и выращивания телят, определяется их жизнеспособностью, здоровьем, ростом, развитием, биоконверсией кормов, содержанием, тренингом и лечением. Получение и выращивание телят должно быть организовано так, чтобы при небольших затратах труда и оптимальном расходе кормов обеспечить нормальный рост и развитие, сформировать основу для проявления генетически заложенных продуктивных возможностей животных.

В помещениях для стельных сухостойных коров и нетелей поддерживают санитарный порядок и оптимальные параметры микроклимата (температурно-влажностный режим, газовый состав помещения и др.).

Рационы стельных сухостойных коров и нетелей в стойловый период должны быть сбалансированы по обменной энергии, сухому веществу, сырому протеину, макро- и микроэлементам, витаминам, сахару, крахмалу, клетчатке в соответствии с «Нормами и рационами кормления с/х животных» и с учетом данных лабораторных исследований. Все корма для стельных животных должны быть доброкачественными, без поражения токсическими грибами. Не допускается скармливание кормов, содержащих нитраты и нитриты выше допустимых концентраций. Для животных, имеющих упитанность ниже средней, нормы кормления увеличивают на 15-20 %, а при ожирении коров снижают на ту же величину. Не реже одного раза в квартал, а также при существенных изменениях в